

Pr. 118/2022
CPS

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-76-3857

Chișinău

13 aprilie 2022

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.58 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996, se prezintă Avizul la proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social (*inițiativa legislativă nr.118 din 04 aprilie 2022*), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.251 din 13 aprilie 2022.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Avizului (în limba română – 1 filă)
2. Avizul la proiectul de lege (în limba română – 4 file)

Secretar general adjunct
al Guvernului

Roman CAZAN

Ex. Ștefan Vornic
Tel.022 250562

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	827
"13"	04 2022
Ora	

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 251
din 13 aprilie 2022
Chișinău

**Pentru aprobarea Avizului asupra proiectului de lege
privind modificarea Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul asupra proiectului de lege privind modificarea Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social.

Prim-ministru

Contrasemnează:

NATALIA GAVRILIȚA

Ministrul muncii
și protecției sociale

Marcel Spatari

Ministrul finanțelor

Dumitru Budianschi

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. 251/2022

AVIZ
asupra proiectului de lege privind modificarea
Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social

Guvernul a examinat proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 118 din 4 aprilie 2022) de către domnul Dan Perciun, deputat în Parlament, și comunică următoarele.

Proiectul înaintat prevede:

- stimularea angajării persoanelor apte de muncă care intră în componența familiilor beneficiare de ajutor social, prin reducerea graduală a cuantumului ajutorului social și limitarea duratei aflării acestora în program;
- creșterea numărului familiilor cu copii incluse în program, prin majorarea venitului lunar minim garantat pentru fiecare copil și a plafonului de eligibilitate a veniturilor pentru salariații cu copii;
- includerea zilierilor în program și încurajarea acestora să activeze legal, prin oferirea dreptului de a beneficia de ajutor social lucrătorilor în agricultură și ignorarea veniturilor acestora la stabilirea dreptului la ajutorul social;
- ajustarea parametrilor anchetei sociale la realitățile contemporane.

În scopul îmbunătățirii actului normativ elaborat, se propune operarea următoarelor modificări:

1. Pe plan redacțional, proiectul necesită a fi revizuit în raport cu normele de tehnică legislativă și cerințele de calitate a actului normativ.

De asemenea, proiectul de lege prevede utilizarea termenului „scară de echivalență”. Astfel, pentru respectarea prevederilor articolului 54 alineatul (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care dispune că, dacă o noțiune sau un termen poate avea înțelesuri diferite, în proiect se stabilește semnificația acestuia în context pentru a asigura înțelegerea corectă a noțiunii sau a termenului respectiv și pentru a evita interpretările neuniforme, se consideră judicioasă definirea termenului în cauză în articolul 3 „Noțiuni de bază” din Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social.

2. La art. I din proiect:

La punctul 1:

litera c) urmează a fi exclusă, deoarece norma propusă va crea dependența beneficiarilor de ajutor social de programele de asistență socială pe un termen mai îndelungat, persoanele apte de muncă fiind excluse din procesul de participare activă în piața muncii, fapt care, la rândul său, în viitor va duce la lipsa contribuțiilor de asigurări sociale și a stagiului necesar pentru a-și asigura dreptul la o pensie decentă;

la litera d), se propune expunerea literei e) a alineatului (1) al articolului 5 din Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social în următoarea redacție:

„e) îngrijesc un membru/membri ai familiei care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane în condițiile stabilite de Guvern;”;

la litera e), considerăm că măsura propusă pentru litera g) („a activat în calitate de zilier conform condițiilor stabilite de Guvern”) nu va avea efectul scontat fără o reformă a sistemului de asigurare socială a zilierilor. Remarcăm că, pentru implementarea normei de la litera g) în formularea propusă în proiectul de lege, este necesară evidența zilierilor, care în acest moment nu este pe deplin implementată. Prin urmare, se propune expunerea literei e) după cum urmează:

„e) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) persoana care necesită îngrijire din partea unei terțe persoane legate de starea sănătății acesteia conform documentului confirmativ eliberat de către instituția medico-sanitară publică, care nu face parte din categoriile specificate la literele a)-f).”.

Suplimentar, pentru a aduce normele vizate în concordanță cu normele Codului civil republicat, se propune completarea punctului 1 al art. I din proiect cu un alineat cu următorul cuprins:

„la alineatul (1¹), textul „art. 20” se substituie cu textul „art. 26”.

La punctul 2, se propune completarea articolului 6 din Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social cu alineatele (4) și (5) cu următorul cuprins:

„(4) În cazul în care un membru/membri adulți ai familiei beneficiare de ajutor social s-a(u) încadrat în câmpul muncii, dreptul la ajutor social poate fi stabilit în continuare pentru o perioadă determinată, cuantumul, condițiile și modul de acordare fiind stabilite de Guvern.

(5) Partea din cuantumul ajutorului social datorată prezenței copiilor într-o familie poate fi calculată și plătită separat, condițiile, modul de acordare și modul de utilizare a acestei părți a ajutorului social fiind stabilite de Guvern.”

Conform datelor operative din Sistemul informațional automatizat „Asistența Socială”, în anul 2021 se observă o diminuare a numărului de familii defavorizate beneficiare de ajutor social care au declarat în componența lor membri de familie cu statut ocupațional „angajat”, de la 3303 familii în ianuarie 2021 la 2500 de familii în decembrie 2021, dintre care familiile cu copii reprezintă circa 88 % (decembrie 2021) – 2795 de familii cu angajați care au și copii (numărul de copii – 7471) în ianuarie 2021 și 2201 familii cu angajați care au și copii (numărul de copii – 6389) în decembrie 2021.

Având în vedere că proiectul de lege înaintat are drept scop încurajarea încadrării în câmpul muncii a persoanelor apte de muncă, se propune introducerea unor norme ce ar stimula persoanele apte de muncă să nu abandoneze locurile de muncă ocupate în pofida salariilor mici, deoarece acest lucru are efecte și pentru viitor, prin acumularea stagiului necesar de muncă pentru obținerea dreptului la pensie.

Totodată, informăm că legislația în vigoare prevede norme de responsabilizare a șomerilor din cadrul familiilor beneficiare de ajutor social. Astfel, conform articolului 12 din Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social, în cazul în care șomerul înregistrat la agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă a refuzat un loc de muncă sau serviciile de stimulare a ocupării forței de muncă ori participarea la lucrările publice oferite de agenții sau a refuzat în mod repetat prestarea unor activități de interes comunitar, dreptul la ajutor social și/sau la ajutor pentru perioada rece a anului încetează din luna în care s-a produs situația specificată, iar familia nu are dreptul la depunerea unei cereri de acordare a ajutorului social pe o perioadă de trei luni consecutive începând cu luna stopării dreptului la ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului.

Astfel, conform datelor operative din Sistemul informațional automatizat „Asistența Socială”, în anul 2021 se observă o diminuare a numărului de familii defavorizate beneficiare de ajutor social care au declarat în componența lor membri de familie cu statut ocupațional „șomer”, de la 11202 familii în ianuarie 2021 la 7965 de familii în decembrie 2021, dintre care familiile cu copii reprezintă peste 52% (decembrie 2021) – 6092 de familii cu șomeri care au și copii (numărul de copii – 13907) în ianuarie 2021 și 4184 de familii cu șomeri care au și copii (numărul de copii – 9888) în decembrie 2021.

La punctul 3 litera b), a doua propoziție de la alineatul (2) al articolului 7 din Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social se va exclude, luând în considerare că prestațiile acordate prin programul de ajutor social sunt prestații de asistență socială și nu reprezintă drepturi asigurate (cum ar fi salariul, diferite tipuri de pensii, indemnizații pentru copii etc.), care se acordă datorită contribuțiilor persoanelor în bugetul de asigurări sociale. Trebuie menționat că scopul proiectului este de a motiva persoanele apte de muncă să se încadreze în câmpul muncii. Astfel, se consideră inoportună reglementarea normelor ce ar duce la atractivitatea acestei prestații față de un salariu, chiar și mic, și anume utilizarea raportării la minimumul de existență a cuantumului venitului lunar minim garantat. Totodată, menționăm că programul de ajutor social nu este unica măsură de asistență socială acordată familiilor aflate în dificultate, este doar o măsură temporară de suport din partea statului pentru familiile aflate în dificultate pentru a depăși aceste situații.

La punctul 4, se propune excluderea textului cu care se completează alineatul (4) al articolului 9 din Legea nr. 133/2008 cu privire la ajutorul social, deoarece dreptul la ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului se reevaluează lunar în baza evaluării veniturilor familiei obținute în luna precedentă. Astfel, norma propusă creează ambiguități în formularea propusă și contravine mecanismului de stabilire a dreptului la ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului. Totodată, aceasta va duce la stabilirea unor plăți necuvenite, pe care familia defavorizată va trebui să le restituie.

La punctul 5, normele urmează a fi revizuite prin prisma faptului că în baza unei cereri pentru acordarea ajutorului social se stabilește dreptul la ajutor social și/sau ajutor pentru perioada rece a anului.

Totodată, normele expuse la articolul 9¹ dublează în mare parte mecanismul existent.

La punctul 6 se propune completarea cu un alineat cu următorul cuprins:

„la articolul 12 alineatul (1), litera e) va avea următorul cuprins:

„e) șomerul înregistrat la subdiviziunea teritorială pentru ocuparea forței de muncă a refuzat neîntemeiat un loc de muncă corespunzător sau a refuzat neîntemeiat participarea la una dintre măsurile active de ocupare a forței de muncă oferite de subdiviziunea teritorială pentru ocuparea forței de muncă la care este înregistrat sau a refuzat în mod repetat prestarea unor activități de interes comunitar ori a refuzat semnarea acordului de prestare a activităților de interes comunitar.”.

Prin propunerea în cauză se urmărește armonizarea acestei norme cu prevederile articolului 22 alineatul (2) litera a) din Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj.

În prezent norma prevede că în cazul în care șomerul din cadrul familiei beneficiare de ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului refuză un loc de muncă (indiferent de faptul dacă este corespunzător sau necorespunzător, cu alte cuvinte întemeiat sau neîntemeiat), dreptul la ajutor social/ajutor pentru perioada rece a anului se stopează.

3. La art. II din proiect:

Se propune revizuirea datei intrării în vigoare a legii, luând în considerare data aplicării venitului lunar minim garantat stabilit pentru adulți și pentru copii, precum și necesitatea elaborării mecanismului de implementare a noilor reglementări propuse prin proiectul de lege.

La alineatul (2), textul „2 luni” se va substitui cu textul „6 luni”, având în vedere că urmează a fi efectuate și ajustările necesare în Sistemul informațional automatizat „Asistență Socială”.

Alineatul (3) se propune a fi exclus, deoarece și până la 1 noiembrie 2022 toate cererile se revizuiesc în cazul în care apar modificări în datele declarate în cererea pentru acordarea dreptului la ajutor social, beneficiarul fiind obligat să declare orice modificare intervenită, ce influențează cuantumul sau dreptul la ajutor social și/sau dreptul la ajutor pentru perioada rece a anului.

4. Suplimentar, în capitolul „Fundamentarea economico-financiară” din nota informativă nu sunt indicate costurile (bugetare și nebugetare) necesare pentru implementarea prevederilor noului act normativ, și nici sursa de finanțare a acestora. În același timp, în notă este prevăzut faptul că executarea bugetului alocat pentru ajutorul social pe anul 2022 oferă rezerve semnificative pentru extinderea parametrilor programului.

În acest sens, este oportun ca nota informativă să fie completată cu costuri concrete ce reies din implementarea noilor prevederi atât pentru anul 2022, cât și

pe termen mediu, precum și cu costul rezervelor/economiilor identificate care nu vor fi valorificate până la finele anului curent.

În contextul celor menționate mai sus, proiect de lege propus se susține, cu condiția revizuirii acestuia în conformitate cu propunerile înaintate.